

המגרש פרק תשיעי גיטין

פג.

עין משפט
גזר מצוה

וא ב ג ח ט י יב יג יד טו טז טז
זיגיון הלכה ח סמג
עשין נ טוש"ע ה"ע סימן
קל ספק ד:
ד מ"ג ט"ש שם הי"ב טוש"ע
ש ס"י קמ"ו י"ז

מוסף תוספות

א. אפילו כי הלכה ונשאת לזה שנאסרה עליו הידן גיטה בטל דהא רש"י א"ל. דאי נישואין ניהו גיטה בטל ואשת איש גמורה היא ולא בת נישואין היא, א"כ אי אפשר לה לינשא ואין גיטה בטל ובעלתה מן השני בעילת גיטה ובנותיה לאו אסרה רש"י. ג. דאי אפשר שנאשר בו לפי שאין לה בה נישואין כלל רש"י. ד. לאותו שאנאסרה עליו רש"י. ה. דנישואיה ודאי נישואין דהא אלמנה היא היום אלא שפחמא למפרע על תנאה נמצא למפרע הגט בטל ובהיה שהיו לה ממנו בחיי בעלה הראשון ממורם, דאגילא מילתא למפרע דההיא שעתא לא הייתה מגורשת למפרע. רבנו קישקש, א. על מנת מוס' הלא"ש לקמן פד ע"א ד"ה ע"מ שלא. א. שמשע מוס' הלא"ש ש. ו. וכן תניא בהדיא בתוספתא ע"מ שלא תבעילי לפלוני חרשין שמא תבעל לו מוס' הלא"ש ש. ו. לפלוני מוס' הלא"ש ש. ו. ע"מ שלא תבעילי לאבא ולאבדן אינו גט מוס' הלא"ש ש.

א [תוספתא פ"ו].
ב [בנות] אלא ר' טרפון ורבי יוסי הגלילי ור"א בן עזריה ור"ע ור"י תוספתא ע"ב ד"ה אב"י ר"ע ומה שרשמי שם. א [תוספתא שם]. ד [וע"י] ש"ן לרף פכ"י. א [וע"י] ש"ן לרף פכ"י. ב [וע"י] פכ"י. א [ויקרא ח"א]. ג [ע"י] ש"ן לרף פכ"י. ד [וע"י] ח' תוספתא פ"ד ה"ח ובבבבב פכ"י שם ובמנחם דף פ"ט. יא [בדלוקת דף פ"ה].

גליון הש"ס

גב' אלא בעתה בית אחיזי לא ישא. ע"י יעמיה דף טז ע"א מוס' ד"ה ספק א"ל: שם איא בעתה בת אחיזי ב' היינו פ"יב. א לא ויחיי להיין דלמי מהדומה דהסא לא נופלת לפניו לייטס ולא הו עקירה משא"ל בנפלא דנופלת לפניו לייטס דהא הגט המריה גם ליכס אלא דה"ל לו לייטס דלא יעקר המנאלי ויחטבל הגט ובמ"ט מוס' לעיל דמאי"ט אינה פטורה לרבה דלא דמי לזכות אשה דלכתי לא הו ערוה עד שמצדל ומה כיון דזקוקה לו ואשפ"כ אינו יוכל לייטס מתמת תנאו וכו' הו גזס עקירת המנאלי ולנ"ג: שם מורה ר"א וכו'. תמה לי על שמעתי הוסקים הא יימ לדין בלאומר חזן מעשר כובעים פלוני דהגט כבר וזה קיימא דהנש דנשאת לאסר דמותרת א"כ גם לזה העוד כובעים לנשתיב דהואיל ופקעה פסקה:

אף לשמעון מהו. נראה דאף לראובן נמי מספקא ליה: ועמדה ונישאת לזה שנאסרה ע"יו לא נמצא גזר במ"ב. וא"ת והלא"כ אין נישואין תלין שהרי אסורה עליו משום איסור אשת איש ג ונאי שנה מדתינה בתוספתא^א על מנת שלא תינשא לאבא ולאבדן הי"ז

גט על מנת שלא תבעילי לאבא ולאבדן אינו גט חוששין שמא תבעל להם משמע דבע"מ שלא תנשא להם אפילו נישאת הי"ז גט ג והכל אמאי הגט בטל וי"ל דהכל עמדה ונישאת ל' לאחר מיתת המגרש קאמר ה' וכה"ג ז"ל לקמן (פד). גבי ג' שלא תבעילי לאבא ולאבדן אין חוששין שמא תבעל להם משום דאסורה להס' הא לאחר חוששין שמא תבעל ל' אע"ג דאסורה לו נמי משום מ"מ אמאי חוששין שמא תבעל לו לאחר מיתת המגרש והיה דמוסתפח' י' לישנה שלא תחלוק על הש"ס שלנו דהא דקמני התם על מנת שלא תבעילי לאבא ולאבדן אינו גט חוששין שמא תבעל להם היינו כלומר שאס נראה שמצדל להם שלא יהא גט וכל להשמיענו דבעל מנת שלא תינשא כו' אפילו נישאת להם הו גט א"כ קא משמע לן דעל מנת שלא תבעילי לאבא ולאבדן לא צ"ע למימר דרך נשואין^א אלא דרך זנות צעלמא:

א"ל ימא בחוין ר"י א"ל יעור מישרא שר' וטעמא כיון דנשאה זה שהתרה לו נתרוקן לו כל האישות ופקע אישות של ראשון לגמרי: רבא

ממזרים הא למדת שאין זה כריתות דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה אצלו וגרושה אצלו כל אדם וק"ו מה גרושה שהיא קלה אסורה בשביל צד גירושין שבה אשת איש שהיא חמורה לא כ"ש הא למדת שאין זה כריתות אמר להן רבי יהושע אין משיבין את הארי לאחר מיתה אמר רבא כולהו אית להו פירכא לבר מד' אלעזר בן עזריה דלית ליה פירכא תניא נמי הכי א"ר יוסי רואה אני את דברי ר' אלעזר בן עזריה מדברי כולן: אמר מר נענה ר"ט ואמר הרי שהלכה זו ונשאת לאחיזי של זה שנאסרה עליו ומת בלא בנים לא נמצא זה עוקר דבר מן התורה עוקר אידו עקר אלא מתנה לעקור דבר מן התורה מתנה מי קאמר לה לא סגי לה דלא מינסבא ליה לאחיה דההוא גברא אלא גורם לעקור דבר מן התורה גורם אלא מעתה בת אחיזי לא ישא שמא ימות בלא בנים ונמצא גורם לתניא (ט) מודה ר"א במגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מפלוני והלכה וניסת לאחד מן השוק ונתארמלה או נתגרשה שמוותרת לזה שנאסרה עליו אלא בעל מנת נענה ר' יוסי הגלילי ואמר היבן מצינו אסור לזה האסור אסור לכל והמותר מותר לכל ולא והרי תרומה וקדשים שאסורה לזה ומותרת לזה באיסור אשה קא אמרינן והרי עריות באישות קאמרינן הרי אשת איש היינו פירכא ובמאי אילימא בעל מנת הרי הותרה אצלו בזנות אלא בחוין נענה ר"ע ואמר הרי שהלכה זו ונישאת לאחד מן השוק והיו לה בנים ונתארמלה או נתגרשה ועמדה ונישאת לזה שנאסרה עליו לא נמצא גט בטל ובניה ממזרין אי הכי בכלהו תנאי דעלמא נמי לא תנסיב דלמא לא מקיימא ליה לתנאיה ונמצא גט בטל ובניה ממזרין היינו פירכא ובמאי אילימא בחוין משרא שרא ר"א דתניא ר"א במודה ר"א במגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם חוץ מפלוני והלכה וניסת לאחד מן השוק ונתארמלה או נתגרשה שמוותרת לזה שנאסרה עליו אלא בעל מנת דבר אחר הרי שהיה זה שנאסרה עליו כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה אצלו וגרושה אצלו כל אדם וקל וחומר ומה גרושה שהיא קלה אסורה משום צד גירושין שבה אשת איש חמורה לא כל שכן ובמאי אילימא בעל מנת הרי

אמאי דאסר שרא. דהאי לראובן ושמעון דהדר אמר לה קודם מסירה אף לראובן ושמעון קאמר ואינו שויר: או דלמא. האי לראובן ושמעון דהדר קאמר חזרה היא שחזר והפך תנאו לומר לראובן ושמעון אני מתירך לזדס ותאסרי על הכל: צעי רב אשי אף לשמעון מהו. אמר לה חזן מראובן ושמעון וחזר ואמר אף לשמעון מהו אם תימנלי לומר היכא דחזר ואמר לשמעון ולא אמר אף דוקא לשמעון קאמר הכא נמי כיון דאמר אף ודאי המירה לשניהם דהאי אף לראובן קאי ואע"ג דלא הזכיר שמו: או דלמא. לשמעון ולא לראובן והאי אף חזינו עלמא קאי: נענה. הריס קולו. כל עניה הכמובה בתורה הרמת קול היא: הרי שהלכה זו. אחר גירושיה: וניסת לאחיו. של אותו האיש שנאסרה עליו בגירושין: עוקר דבר. מנחם יצום שאסורה להתייבס לו: שאין זה כריתות. האמורה בתורה שלא אמרה תורה כריתות עוקר דבר מן התורה: הריס. בינו לבינה. והרי אכתי אגידא ביה ליאסר על אותו האיש: לא נמצא גט בטל נמפרע. שהרי אמר לה על מנת שלא תנשא לפלוני: וציני. מן האמצעי ממזרין: שאין זה כריתות. לא אמרה תורה כריתות המציא את ישראל לדי פסול: לא נמצא אלמנה. אלא כהן זה דהא לגביה לא איגרסה: גרושה אלא כל אדם. ועל ידי כד גירושין שבה אסרה הכתוב עליו כדאמרן לעיל גרושה מאשיהס לזדס אסורה לכהונה: וק"ו. והרי דברים ק"ו שאמה למד הימנו שלפני מיתת המגרש תהא אסורה לכל מפני כד אישות שבה: ומה. איסור גרושה שהוא קל דליתא אלא צלוא צעלמא מצינו שאסורה על כהן זה שהיא אלמנה אצלו מפני כד גירושין שבה: אשה איש שהיא חמורה. אינו דין שתאסר אלא מי ש' שהמירו אצלו מפני כד אישות שבה: אין משיבין אפי' הארי לאחר מיתתו. אם היה קיים שמא יחזיר לכם משונה: איס' לכו פירכא. כדמפרש ואזל לקמיה דתן סייעמא דרביימא: איסו עקר. כלומר וכי הוא עוקרו ממתה היה עקור מחליו בגרמתו של זה. עוקר משמע העושה איסור בידים יבזמין הללו אינן מוטלין עליו ליבמה שיהא הוא עוקרין: צם אחיו לא ישא. שלא יוכל הא' ליבס את בתו: היינו פירכא. דאמר רבא לכולהו אית להו פירכא: ובמאי. מוקי ר"ע פלוגתא דר"א ורבנן: אי בחוין משרא שרי לה רבי אליעזר. להתייבס לו מאחר שניסת לאחר ונתקה מאישות הראשון לגמרי: אלא צעל מנת. מוקי לה דכיון דמתנה הוא ולא איתקיים נמצא גט בטל למפרע וקיימא צאיסור אשת איש: תרומה וקדשים. אסורין לישראל ומותרין לכהנים: עריות. בתו ואחותו: צאיסוס קאמרינן. נאסרה ע"י קידושין: אשה איש. מותרת לבעלה ואסורה לכל אדם. לכהן רבי יוסי הגלילי פלוגתא דר"א היילכך פריך ליה הא שאסורה עליו לגמרי דלגביה לא איגרסה: לה וקרינא צה מותרת לכל: אלא בחוין. מוקי רבי יוסי הגלילי פלוגתא דר"א היילכך פריך ליה הא שאסורה עליו לגמרי דלגביה לא איגרסה: לה